

AMATEM Polikliniğine Başvuran Bireylerde Hepatit B, Hepatit C, HIV Seroprevelansının Araştırılması

Dr. Hatice Burcu Açıkalın Arıkan

İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk EAH

Danışman: Dr. Nesrin Türker

Giriş ve Amaç

- › Alkol ve madde kötüye kullanımı ve bağımlılığı;
 - Birçok olumsuz sonucu olan
 - HIV, hepatit B ve C gibi kan ve cinsel yolla bulaşan hastalıklara yakalanma riskinin yüksek olduğu
 - Önemli bir halk sağlığı sorunudur
- › Bu çalışmada alkol ve madde bağımlılığı olan kişilerde hepatit B, hepatit C ve HIV görülme sıklığının ve ilişkili risk faktörlerinin incelenmesi amaçlanmıştır

Yöntem

- › Prospektif kesitsel araştırma

Örneklem

- › 1 Haziran 2021 – 31 Ağustos 2021 tarihlerinde
- › İzmir Katip Çelebi Üniversitesi Atatürk Eğitim ve Araştırma Hastanesi AMATEM polikliniğine başvuran olgular

DAHİL EDİLME KRİTERLERİ

- › 18 yaş üstü
- › Son 6 ay içinde güncel ELISA
- › Çalışmaya katılmayı kabul etmek

ANKET VERİLERİ

- › Sosyodemografik bilgiler
- › Kronik hastalıklar
- › Kullanılan maddeler
- › Madde kullanma şekilleri
- › Kan ve cinsel yolla bulaş için risk faktörleri
 - Ortak enjektör kullanımı
 - Korunmasız şüpheli cinsel ilişki
 - Ameliyat / kan transfüzyonu/ diş operasyonu
 - Dövme / piercing
 - Mahkumiyet

Bulgular

- › Çalışmamızda 972 olguya anket uygulandı
- › Güncel ELISA sonucu olan 452 olgu dahil edildi
- › Erkek %90,3 (n:408), kadın %9,7 (n:44)
- › Yaş ortalaması
 - Erkek: 32±11 yıl
 - Kadın: 30±10 yıl

Bağımlılık Sebepleri

- › Madde bağımlılığı %67,9 (n:307)
- › Alkol bağımlılığı %22,6 (n:102)
- › Hem alkol hem madde bağımlılığı %9,5 (n:43)
- › En sık kullanılan maddeler;
 - Eroin
 - Doğal kannabinoid
 - Metamfetamin
 - Ekstazi
 - Sentetik kannabinoidler
 - Pregabalin

Ekonomik ve Sosyokültürel Özellikler

- › Bekar: %62,6 (n:275)
- › İşsiz: %45,6 (n:206)
- › Geliri olmayan: %41,8 (n:189)
- › İlköğretim mezunu: %58,2 (n:263)
- › Ailesi ile yaşayan: %81,4 (n:368)

ELISA Sonuçları

- › AntiHBS pozitif: %49,6 (n:224)
- › AntiHCV pozitif: %9,7 (n:44)
- › HBsAg pozitif: %2,9 (n:13)
- › HIV Ag/Ab pozitif: %2 (n:9)

› Damar içi madde %16,4 (n:74)

HBsAg pozitif %2 (n:2)
AntiHCV pozitif %56 (n:42)

› Ortak enjektör %58 (n:44)

HBsAg pozitif %4 (n:2)
AntiHCV pozitif %79 (n:35)

		HBsAg Pozitif		AntiHCV Pozitif		HIVAg/Ab Pozitif	
		%	n:13	%	n:44	%	n:9
Bağımlılık sebebi	Alkol	23,1%	3	2,3%	1	33,3%	3
	Madde	69,2%	9	88,6%	39	55,6%	5
	Alkol-Madde	7,7%	1	9,1%	4	11,1%	1
İv Kullanım	Evet	15,4%	2	95,5%	42	0,0%	0
	Hayır	84,6%	11	4,5%	2	100,0%	9
Ortak Enjektör	Var	15,4%	2	79,5%	35	0,0%	0
	Yok	84,6%	11	20,5%	9	100,0%	9
Korunmasız cinsel İlişki	Var	53,8%	7	43,2%	19	88,9%	8
Tatuaj/Piercing	Yok	46,2%	6	56,8%	25	11,1%	1
	Var	53,8%	7	61,4%	27	44,4%	4
Mahkûmiyet	Yok	46,2%	6	38,6%	17	55,6%	5
	Var	38,5%	5	50,0%	22	22,2%	2
Ameliyat	Yok	61,5%	8	50,0%	22	77,8%	7
	Var	30,8%	4	27,3%	12	11,1%	1
Kan Transfüzyonu	Yok	69,2%	9	72,7%	32	88,9%	8
	Var	15,4%	2	0,0%	0	11,1%	1
	Yok	84,6%	11	100,0%	44	88,9%	8

Tartışma

- › Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) 2019 verileri:
 - 15-64 yaş arasında 275 milyon kişi (18 kişiden biri) madde bağımlısı
 - Bu kişilerin 11 milyondan fazlası damar içi madde kullanıcısı
 - Damar içi madde kullananlardan
 - › 5,6 milyon (**%50,2**) Hepatit C
 - › 1,4 milyon (**%12,6**) HIV
 - › 970 bin (**%8,7**) kişinin Hepatit B ile infekte olduğu tahmin edilmekte
- › Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezi (EMCDDA) verilerine göre Avrupa'da 2018 ve 2019 yıllarında uyuşturucu enjekte eden kişilerin antiHCV prevalansı **%15 ile %86** arasında

World Drug Report 2021 (United Nations publication, Sales No. E.21.XI.8).

Avrupa Uyuşturucu ve Uyuşturucu Bağımlılığını İzleme Merkezi (2021), *Avrupa Uyuşturucu Raporu 2021: Eğilimler ve Gelişmeler*, Avrupa Birliği Yayın Ofisi, Lüksemburg.

- › Türkiye’de Halk Sağlığı Genel Müdürlüğü’nün 2021 yılı verilerine göre:
- › Damar içi madde kullanan: 1.726 kişi
 - Hepatit B : 95 (%5,5)
 - Hepatit C : 697 (%40,4)
 - HIV : 24 (%1,4)
- › Çalışmamızda damar içi madde kullananların %56’sı AntiHCV pozitif olup DSÖ ve Türkiye verileri ile uyumludur

Türkiye uyuşturucu raporu, 2021

- › 2013-17 yılları arasında İzmir’de denetimli serbestlik ile takipli olgularda retrospektif yapılan bir çalışmada
 - %2,2 HBsAg pozitif
 - %0,6 antiHCV pozitif
 - %0,2 antiHIV pozitif olarak saptanmış

- › Çalışmamızda da %2,9 HBsAg pozitifliği benzer olup, antiHCV ve antiHIV oranımız daha yüksek bulunmuştur

- › ALTUĞLU İ,TANYER S,ZEYTİNOĞLU A,ALTINTOPRAK A. E (2019). Madde Kullanımı Olan Olgularda HBsAg, Anti-HCV ve Anti-HIV Seroprevalansı: Retrospektif bir Değerlendirme. Nöropsikiyatri Arşivi, 56(3), 186 - 190. Doi: <https://doi.org/10.29399/npa.23505>

- › Bursa'da 2016 yılında AMATEM servisinde retrospektif yapılan bir çalışmada 434 olgunun;
 - Ortalama yaşları 32 ± 11 yıl
 - HBsAg %2,8
 - AntiHCV %1,4
 - Damar içi madde kullanımı %0,7

- › Çalışmamızdaki yaş ortalaması ve HBsAg oranı ile uyumlu gözlenmiştir

Dagli, O. (2020). Screening of hepatitis and HIV infections in an alcohol and drug addiction treatment center . Pamukkale Tıp Dergisi , 13 (1) , 177-186 . DOI: 10.31362/patd.644886

Sonuç

- › Türkiye’de alkol ve madde bağımlılarındaki risk faktörlerini sorgulayan ve hepatit parametrelerini tarayan prospektif yeterli çalışma bulunmamaktadır
- › Bu çalışma bölgemizde alkol ve madde bağımlılarında hepatit B, hepatit C, HIV seroprevelanslarının ve risk faktörlerinin araştırıldığı prospektif yapılmış geniş kapsamlı ilk çalışmadır
- › Yüksek risk grubundaki hastaların düzenli olarak taranması ve en kısa sürede uygun danışmanlık hizmeti verilmesi toplum sağlığı açısından da önem arz etmektedir
- › Bu risk grubunu tarayan daha fazla çalışmaya ihtiyaç vardır

Dinlediđiniz için teŝekkür ederim ...

